

ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพ
ของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด

ร้อยตำรวจโทหญิง ระพีณ ผลสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-3752-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SELECTED FACTORS RELATED TO ADHERENCE TO HEALTH RECOMMENDATIONS
OF PATIENTS WITH CORONARY ARTERY DISEASE

Pol. Lt. Rapin Polsook

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University

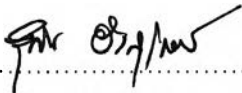
Academic Year 2005

ISBN 974-14-3752-8

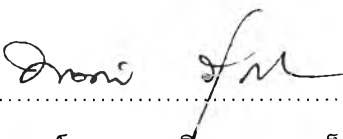
481906

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความร่วมมือในการปฏิบัติตาม
โดย	คำแนะนำด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด
สาขาวิชา	ร้อยตำรวจโทหญิง ระพีณ ผลสุข
อาจารย์ที่ปรึกษา	การพยาบาลผู้ใหญ่
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์
	อาจารย์ ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ

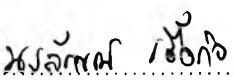
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยูวดี ภาษา)

ระพีณ ผลสุข, ร.ต.ท.หญิง : ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด (SELECTED FACTORS RELATED TO ADHERENCE TO HEALTH RECOMMENDATIONS OF PATIENTS WITH CORONARY ARTERY DISEASE)
 อ.ที่ปรึกษา: รศ. ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม: อาจารย์ ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ, 133 หน้า.
 ISBN 974-14-3752-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ได้แก่ เพศ ความรุนแรงของโรค ความเชื่อด้านสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม ภาวะซึมเศร้า และความพึงพอใจในการบริการ กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 150 คน ที่มารับการตรวจที่แผนกผู้ป่วยนอก คลินิกหัวใจและหลอดเลือด ของโรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และโรงพยาบาลรามาริบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความรุนแรงของโรค แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพ แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถามภาวะซึมเศร้า แบบสอบถามความพึงพอใจในการบริการ และแบบสอบถามความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพ ผ่านการตรวจความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการหาค่าความเที่ยงเท่ากับ .85, .87, .84, .93 และ .80 ตามลำดับ ยกเว้นแบบสอบถามความรุนแรงของโรค เนื่องจากเก็บข้อมูลจากการวินิจฉัยของแพทย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพโดยรวมในผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดอยู่ในระดับสูงโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.06 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.60)
2. เพศหญิงมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพในผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Eta = .167) และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.83 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.09)
3. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพในผู้ป่วยหลังการเกิดกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (r = .310)
4. การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพในผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r = .198)
5. ความรุนแรงของโรคและความพึงพอใจในการบริการไม่มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพในผู้ป่วยหลังการเกิดกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ภาวะซึมเศร้า มีความสัมพันธ์ทางลบกับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพในผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r = -.376)

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์.....ลายมือนิสิต.....
 ปีการศึกษา.....2548.....ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#4777603036 : MAJOR NURSING SCIENCE

KEYWORD: SEX / SEVERITY / HEALTH BELIEF / DEPRESSION / SOCIAL SUPPORT / SATISFACTION / ADHERENCE TO HEALTH RECOMMENDATIONS / CORONARY ARTERY DISEASE

Pol. Lt. RAPIN POLSOOK: SELECTED FACTORS RELATED TO HEALTH RECOMMENDATIONS OF PATIENTS WITH CORONARY ARTERY DISEASE. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: DR. NORALUK UA-KIT, Ph.D., 133 pp. ISBN 974-14-3752-8.

The purposes of this study was to identified the health recommendations and to study the relationships between sex, severity, health belief model , social support , depression and satisfaction of patients with coronary artery disease. The Subjects were 150 out- patients with coronary artery disease at coronary department in Police Hospital, Rajvithi Hospital, Bhamongkutklao Hospital and Ramathibodi Hospital, selected by a multistage sampling. The instruments used for data collection were the Demographic Data Form, CCS Form, Health Belief Questionnaire, the ENCRICH Social Support Questionnaire, Center for Epidemiologic Studies-Depression Scale (CES-D), Satisfaction Questionnaire, and Health Recommendations Questionnaire . The instruments were tested for content validity by a panel of experts. The reliability of instruments were .85 , .87 , .84 , .93 , .80 respectively but CCS Form was collected by physician diagnosis. Statistical techniques used in data analysis were Pearson's product-moment correlation .

The major findings were as follows :

1. Mean scores of adherence to health recommendations of patients with coronary artery disease was 20.06 (SD=2.60)
2. Female variable was related to adherence to health recommendations in patients with coronary artery disease at the level of .05 (Eta =.167) and mean scores 20.83 (SD=2.09)
3. Health belief variables were to related adherence to health recommendations in patients with coronary artery disease at the level of .05 (r =.310)
4. Social support variables were related to adherence to health recommendations in patients with coronary artery disease at the level of .05 (r =.198)
5. There were no statistical correlation between severity and satisfaction with adherence to health recommendations in patients with coronary artery disease.
6. There was negatively statistical correlation between depression and adherence to health recommendations in patients with coronary artery disease at the level of .05 (r = -.376, respectively)

Field of study.....Nursing Science.....Student's Signature .....

Academic year.....2005.....Advisor's Signature.....

Co-Advisor's Signature.....

Rapin Polsook
Jintana Yunibhand
Noraluk Ua-kit

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุณหปราณ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี ภาฯษา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ไม่อาจกล่าวชื่อนามได้ทั้งหมด ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ข้อคิดเห็น และตรวจแก้เครื่องมือ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานผู้ปวยนอก พยาบาลวิชาชีพ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านในโรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลราชวิถีและโรงพยาบาลรามาริบัติ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ข้อมูลอันมีค่ายิ่งต่อการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาตลอด

ขอขอบพระคุณบิดาและพี่น้องที่เป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาในการศึกษา ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจซึ่งกันและกันตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
แนวคิดเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน.....	17
ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพ.....	32
ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพในผู้ป่วยโรค กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน.....	34
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพ ในผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	60
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75

	๗
	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	85
การอภิปรายผลการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	96
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	98
รายการอ้างอิง.....	99
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	110
ภาคผนวก ข จดหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิผู้ทรงคุณวุฒิและจดหมาย ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย.....	112
ภาคผนวก ค เอกสารการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างและตัวอย่างเครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัย.....	115
ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	128
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	76
2	78
3	79
4	80
5	81
6	82
7	83

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	แสดงขั้นตอนการเกิด Atherosclerosis.....	3
2	การเปลี่ยนแปลงจาก Fatty streak ไปเป็น Fibrous plaque.....	20
3	ผลการเกิดลิ่มเลือดเกาะติดผนังด้านในหลอดเลือดแดงโคโรนารี..	21